

Esitys oppilaskuljetuksen periaatteiden muuttamisesta

KASOPLTK 06.10.2022 § 240

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävään kuuluu päättää esi- ja perusopetuksen kuljetuseriaateista ja ulkokuntalaisen opiskelijan ja oppilaan kuljetuksista. Oppilaskuljetuksen periaatteista on päätetty kasvatus- ja opetuslautakunnan kokouksissa 48 § 20.4.2021 ja 175 § 12.4.2022 Kimosmäen kuljetusetuuden osalta 12.4.2022.

Perusopetuslaki luku 7 § 32 oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen.

Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Oppilaskuljetuksen periaatteet

Esi- ja perusopetuksen oppilaiden varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin / asunnon ja koulun välistä matkaa, jonka oppilas kulkee kouluun mennessään ja sieltä palatessaan. Koululaiskuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun väliselle matkalle. Kunta järjestää koulukuljetuksen vain väestörekisteriin merkittyyn kodin osoitteeseen. Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta ja kuljetusten järjestämistapa voi vaihdella päivittäin. Matka, jonka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin, on pisimmillään omavastuumatkoina määritelty kilometriraja.

Palvelutason määrittely

Asikkalan kunta järjestää esi- ja perusopetuksessa oleville oppilaille koululaiskuljetukset seuraavasti:

- a) Matkan pituuden mukaan

- 0-2 luokka, jos koulumatka on yli 3 kilometriä
- 3-9 luokka, jos koulumatka on yli 5 km

b) Tien vaarallisuuden mukaan

- 24-tie 0-6 luokkalaisille
- 313-tie 0-6 luokkalaisille

Kunta järjestää kuljetuksen, jos

- 0-2. luokka, jos hän joutuu ylittämään tai kulkemaan valtatie 24 varrella, nopeusrajoitus on vähintään 60 km/h, eikä käytettävissä ole kevyenliikenteen väylää
- 0-6. luokka, jos hän joutuu ylittämään tai kulkemaan valtatie 24 varrella, nopeusrajoitus on vähintään 80 km/h, eikä käytettävissä ole kevyenliikenteen väylää
- 0-6. luokka, jos 313 tiellä koulureitillä ei ole kevyenliikenteen väylää käytettävissä

Vaikka tie on luokiteltu niin vaaralliseksi, että oppilas on luokka-asteensa perusteella oikeutettu maksuttomaan koululaiskuljetukseen, tien ylittäminen on mahdollista erityistä varovaisuutta noudattaen. Oppilas voidaan tällöin myös velvoittaa kulkemaan vaaralliseksi luokiteltua tietä pitkin bussipysäkillä tai muuhun kuljetuksen nouto- tai jättöpaikkaan.

c) Terveydellisistä syistä

Hakemuksen perusteluna tulee olla lausunto. Huomioon otetaan vain oppilasta hoitavan julkisen erikoissairaanhoidon / sairaalan/terveyskeskuslääkärin tai neuvola- tai koululääkärin ja Asikkalan kunnan palveluksessa olevan psykologin tai lapsen asioita käsittelevän asiantuntijan lausunto. Lausunnosta pitää ilmetä selkeästi kuljetustarpeen syyt ja perustelut, mille ajanjaksolle kuljetuksen järjestämistä suositellaan ja millä kuljetusvälineellä asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan.

Ostavastuusraja

Ostavastuuraja on määritelty koko kunnan alueelle yhteneväiseksi. Oppilaan edellytetään saapuvan kuljetusreitinvarteen. Ostavastuuraja on enintään

- esikoululaisilla yksi (1) kilometri,
- 1-6 luokilla kolme (3) kilometriä,
- 7-9 luokilla neljä (4) kilometriä.

Päijät-Hämeen seudullinen linjaus Päijät-Hämeessä

Päijät-Hämeen kunnissa järjestetään esi- ja perusopetuksessa oleville oppilaille koulukuljetus esikouluun ja kouluun seuraavasti:

Esiopetus ja luokat 1 - 9, jos koulumatka on pidempi kuin viisi (5) kilometriä ja ostavastuuraja kävellen taksi- tai linja-autoreitinvarteen on viisi (5) kilometriä

Teiden vaarallisuus huomioidaan kuljetusten järjestelyissä. Tieosuuksien vaarallisuuden arvioinnissa käytettävistä menetelmistä päättää opetuksen järjestäjä. Vaarallisuusarvioinnin tarkistuspyynnöt suorittaa kuljetussuunnittelu yhdessä aluerehtorin kanssa yhdenvertaisuusperiaatteita noudattaen. Tarvittaessa he pyytävät lausunnot eri viranomaisilta.

Koulumatkan vaarallisuus tai vaikeus määritellään tapauskohtaisesti. Koulumatkan rasittavuus oppilaalle arvioidaan asiantuntijalausunnon perusteella.

Opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa pyytää asiantuntijalausunnon siitä (lausunto ei sido opetuksen järjestäjää), onko koulumatka oppilaalle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Asiantuntijalausunnon voi antaa esimerkiksi lääkäri, psykologi, riistanhoitoyhdistyksen edustaja tai poliisiviranomainen.

Kunta voi määrittää omavastuuosuusmatkan enimmäispituuden vuosiluokittain tai vuosiluokkaryhmittäin. Esim. esioppilaat 1 km, 1-6 luokkalaiset 3 km, 7-9 luokkalaiset 4 km. Tähän on käytettävissä myös huoltajalle maksettava saattokorvaus.

Ramboll ja Koululiitu-ohjelma

Koululiitu-ohjelma on tarkoitettu yhdeksi apuvälineeksi vaaralliseksi luokiteltujen tieosuuksien arvioinnissa. Se asettaa tien osat keskinäiseen järjestykseen vaarallisuutensa mukaan. Menetelmässä on huomioitu tilastollinen vaarallisuus, lasten kokemaa vaarallisuutta ja kuntien sekä poliisin kokemusperäinen tieto vaarallisuudesta. Koululiitu näyttää kartalla eri väreillä reittien turvattomuuden eri ikäisille kulkijoille. Ohjelman antama tulos perustuu riskilukuihin, jotka ohjelma laskee mm. tiestön ja liikenteen ominaisuuksien perusteella. Tieosien riskiluvuille on määritelty hankkeen ohjausryhmässä suositukset. Suositukset perustuvat asiantuntijahaastatteluun ja keskiarvoon kuntien käytännöistä, joita on pyöristetty hieman alaspäin. Riskiluvut perustuvat maanteiden osalta tierekisteristä saatavaan tietoon.

Laskennassa huomioitavia tien ja liikenteen ominaisuuksia kuvaavia tunnuslukuja ovat mm. liikennemäärä, raskaan liikenteen osuus, nopeusrajoitus, piennarleveys (sekä koko- että päällystetty piennar), tien päällyste, näkemäprosentti, tien verkollinen asema, valaistus, kaiteet, jalankulun ja pyöräilyn onnettomuudet (edelliset 5 vuotta), jalankulun ja pyöräiliikenteen järjestelyt ja tien toiminnallinen luokka ja kunnossapitoluokka.

Tierekisteriin ei ole mahdollista sisällyttää kaikkia paikallisia ongelmia. Mm. sesonkiluonteista liikennettä tai poikkeuksellisen huonoja näkemäkohtia ei tierekisteritiedoista saada.

Turvallinen liikkuminen edellyttää valppautta. Koska liikenteessä on aina vaaroja, Koululiiton suosituksissa ei määritellä yhtään tieosaa turvalliseksi, vaan periaatteena on turvattomien tieosien osoittaminen.

Koulukuljetustarpeen arvioinnissa tarvitaan ohjelman antaman tuloksen lisäksi edelleen paikallistuntemusta arvioitavasta tiestöstä ja nopeasti muuttuvista olosuhteista sekä tietoa koululaisten yksilöllisistä valmiuksista

Talviaikana pimeys, liukkaus ja lumen mahdollisesti kaventamat kulkutilat heikentävät koulumatkan turvallisuutta. Koska näitä tietoja ei voida suoraan lukea rekisteritiedoista, on turvattomuuden kasvu parasta huomioida käyttämällä talviaikana alempia pisterajoja kuljetuksien myöntämiseen. Talviaikana voidaan käyttää 5-10 pistettä alempia raja-arvoja. Talviajan määrittely kannattaa tehdä paikalliset olot huomioiden. Se voi olla esimerkiksi syyslomasta talvilomaan.

Kuljetussuunnittelun ja kustannusten näkökulmasta on eri asia, haetaanko oppilas kotiovelta vai päätien varresta / kotitienhaarasta. Koontipysäkit ovat esimerkki hyvästä suunnittelukäytännöstä. Kävelyomavastuun määrittely lisää oppilaiden tasa-arvoisuutta. Määrittely on taloudellisesti järkevää ja edistää oppilaille tärkeää omaehtoista liikkumista turvallisessa ympäristössä. Oppilaan edellytetään kävelevän kuljetusreitillä varteen kunnan osoittamalle hakupaikalle. Omavastuurajat kävellen taksi- ja linja-autoreitillä varteen ovat joko 0– 2. luokilla enintään kolme (3) kilometriä ja 3.–9. luokilla viisi (5) kilometriä tai esikoululaisilla yksi (1) kilometri, 1-6 luokilla kolme (3) kilometriä, 7-9 luokilla neljä (4) kilometriä.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Vaaralliseksi luokitelluilla teillä on mahdollista kulkea lyhyt, maksimissaan 100 metrin matka osoitetulle hakupaikalle. Huoltajien tulee yhdessä lasten kanssa katsoa turvallinen tienylityspaikka ja opastaa lapsia turvalliseen kulkemiseen koulumatkalla.

Lapsella on oikeus myös kävelymatkaan. Kouluikäisten lasten ja nuorten pitäisi liikkua pari tuntia päivässä ja koulumatkojen kulkeminen kävellen tai pyöräillen edistää hyvää kuntoa ja terveyttä.

Erilliskuljetuksen piirissä on 119 lasta. Periaatteiden tulee olla lähtökohtaisesti yhdenvertaisia.

Muutosesitys kasvatus- ja opetuslautakunnan kokouksissa 48 § 20.4.2021 ja 175 § 12.4.2022 tehtyihin päätöksiin on seuraava:

Reittisuunnittelulla on mahdollista saada mahdollisimman moni turvatonta koulutietä kulkeva kyytiin. Reittisuunnittelussa on hyvä huomioida tiestön turvallisuus koulukuljetuksia varten. Noutopisteiden turvallisuuteen syytä kiinnittää huomiota

- Omavastuumatkan enimmäispituuden muuttaminen 0-2. luokilla yhteen kilometriin, muutos koskee vuosiluokkia 1. ja 2.
- Talviaika ajoittuu syyslomasta talvilomaan.

- a) Kunta noudattaa oppilaskuljetuseriaatteissaan suositusta käyttää talviaikana 5 -10 pistettä alempia raja-arvoja (Koululiitu).
- b) Tiestön vaarallisuus arvioidaan paikanpäällä asiantuntijaryhmän toimesta. Asiantuntijaryhmänä toimii Asikkalan kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä, jossa on edustus Liikenneturvasta, Ramboll, poliisi ja ELYstä.

- Opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa pyytää asiantuntijalausunnon siitä, onko koulumatka oppilaalle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Lausunto ei sido opetuksen järjestäjää. Asiantuntijalausunto pyydetään aikaisemmin määriteltyjen toimijoiden lisäksi moniammatilliselta oppilashuoltoryhmältä tai riistanhoitoyhdistyksen edustajalta tai poliisiviranomaiselta.

Muutosesitykset tarkoittava mahdollisen lisäkaluston hankkimista ja / tai koulupäivän aloitusajankohtien alkamista klo 9.

Muutosesitys tulee voimaan kokonaisuudessaan lukuvuoden 2023-2024 alusta.

Lautakunta keskustelelee muutosestyksistä ja niiden vaikuttavuudesta.

Valmistelija Sivistysjohtaja Haapanen Petri

Esittelijä Sivistysjohtaja Haapanen Petri

Päätösehdotus Lautakunta päättää, että
a) omavastuuraja on 0.-2. luokilla enintään yksi (1) kilometri.
b) tien vaarallisuutta arvioidaan talviajasta erikseen. Talviaika ajoittuu syyslomasta talvilomaan. Arvio tehdään asiantuntijoiden toimesta tapauskohtaisesti.
c) opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa pyytää asiantuntijalausunnon siitä, onko koulumatka oppilaalle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Lausunto ei sido opetuksen järjestäjää. Asiantuntijalausunto pyydetään aikaisemmin määriteltyjen toimijoiden lisäksi moniammatilliselta oppilashuoltoryhmältä tai riistanhoitoyhdistyksen edustajalta tai poliisiviranomaiselta.

Muutosesitys tulee voimaan kokonaisuudessaan lukuvuoden 2023-2024 alusta.

Asian käsittely kokouksessa

Keskustelun aikana Taina Elonen teki esityksen: " Asia palautetaan valmisteluun ". Esitystä kannatti Henna Rautavuo-Hätönen. Koska oli tullut esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, päätettiin äänestää. Puheenjohtaja teki äänestysesityksen, jonka mukaan esittelijän tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Taina Elosen tekemää esitystä kannattavat äänestävät EI. Äänestyksessä annettiin 3 JAA ääntä (Laukkanen, Seppälä, Mäkinen) esittelijän tekemälle ehdotukselle ja 4 EI ääntä (Karjalainen, Rautavuo-Hätönen, Kunttu, Elonen) Taina Elosen tekemälle esitykselle. Päätökseksi tuli Taina Elosen tekemä esitys.

Päätös Asia palautettiin valmisteluun.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan kokouksessa 06.10.2022 § 240 pyydettiin tarkennusta esioppilaiden koulumatkan omavastuuosuuteen.

Esikoululaisten omavastuuraja voimassa olevan periaatteen mukaisesti enintään yksi (1) kilometri.

Vääksyn esiopetus

Viitailan ja Kurhilan suunta

- kuljetuksen piirissä 5 oppilasta
- omavastuumatkat ovat nyt n. 800 m, neljä oppilasta haetaan kotoa

Mikäli Vääksyn esioppilaat haetaan kotoa, tulee ajoja aikaistaa n.6-10 min. Tällöin ensimmäiset oppilaat haetaan n. klo 6.30

Vähä-Äiniön ja kirkonkylän suunta

- kuljetuksen piirissä 2 oppilasta
- molemmat haetaan kotiportilta, omavastuu n. 10 m

Mikäli Vääksyn esioppilaat haetaan kotoa, tulee ajoja aikaistaa 5 min

Iso-Äiniö ja Syrjäntaus

- kuljetuksen piirissä 2 oppilasta
- omavastuuosuudet n. 50 m ja 500 m

Mikäli Vääksyn esioppilaat haetaan kotoa, tulee ajoja aikaistaa n. 5 min. Tällöin lähtö on n. klo 6.50.

Vääksyn alue

- kuljetuksen piirissä 2 oppilasta
- molemmat haetaan kotiportilta, omavastuu n. 10 m ja 50 m

Mikäli Vääksyn esioppilaat haetaan kotoa, tulee ajoja aikaistaa n. 5 min. Tällöin lähtö on n. klo 7.00.

Vehmoksen esiopetus

Vesivehmaan kylä ja kylän lähiympäristö

- kuljetuksen piirissä 4 oppilasta
- omavastuuosuudet n. 10 m, 50 m, 60 m ja 320 m

Mikäli Vesivehmaan esioppilaat haetaan kotoa, tulee ajoja aikaistaa n. 10 min. Tällöin lähtö on n. klo 6.50.

Urajärven suunta

- kuljetuksen piirissä 3 oppilasta
- omavastuuosuudet 150 m, 300 m ja 800 m
- Kalkkinen 1 oppilas

Mikäli Vesivehmaan esioppilaat haetaan kotoa, tulee ajoja aikaistaa n. 10 min. Tällöin lähtö on n. klo 6.30.

Johtopäätökset:

Mikäli muutoksia tehdään tulisi ne tehdä mahd. pysyvinä linjauksina.

Mikäli esiopetuksen omavastuuosuuteen tehdään muutoksia, tarkoittaa se varmasti koulumatkoihin käytettävän ajan pidentämistä.

Muutosesitykset tarkoittavat mahdollisen lisäkaluston hankkimista ja / tai koulupäivän aloitusajankohtien alkamista klo 9.

Muutosesitys:

- Omavastuumatkan enimmäispituuden muuttaminen 0-2. luokilla yhteen kilometriin, muutos koskee vuosiluokkia 1. ja 2.
- Talviaika ajoittuu syyslomasta talvilomaan.
 - a) Kunta noudattaa oppilaskuljetusperiaatteissaan suositusta käyttää talviaikana 5 -10 pistettä alempia raja-arvoja (Koululiitu).
 - b) Tiestön vaarallisuus arvioidaan paikanpäällä asiantuntijaryhmän toimesta. Asiantuntijaryhmänä toimii Asikkalan kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä, jossa on edustus Liikenneturvasta, Ramboll, poliisi ja ELYstä.

Opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa pyytää asiantuntijalausunnon siitä, onko koulumatka oppilaalle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Lausunto ei sido opetuksen järjestäjää. Asiantuntijalausunto pyydetään aikaisemmin määriteltyjen toimijoiden lisäksi moniammatilliselta oppilashuoltoryhmältä tai riistanhoitoyhdistyksen edustajalta tai poliisiviranomaiselta

Muutosesitys tulee voimaan kokonaisuudessaan lukuvuoden 2023-2024 alusta.

Valmistelija	Sivistysjohtaja Haapanen Petri
Esittelijä	Sivistysjohtaja Haapanen Petri
Päätösehdotus	<p>Lautakunta päättää, että</p> <p>a) omavastuuraja on 0.-2. luokilla enintään yksi (1) kilometri.</p> <p>b) tien vaarallisuutta arvioidaan talviajasta erikseen. Talviaika ajoittuu syyslomasta talvilomaan. Arvio tehdään asiantuntijoiden toimesta tapauskohtaisesti.</p> <p>c) opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa pyytää asiantuntijalausunnon siitä, onko koulumatka oppilaalle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Lausunto ei sido opetuksen järjestäjää. Asiantuntijalausunto pyydetään aikaisemmin määriteltyjen toimijoiden lisäksi moniammatilliselta oppilashuoltoryhmältä tai riistanhoitoyhdistyksen edustajalta tai poliisiviranomaiselta.</p> <p>Muutosesitys tulee voimaan kokonaisuudessaan lukuvuoden 2023-2024 alusta.</p>
Uusi ehdotus	<p>Lautakunta päättää, että</p> <p>a) omavastuuraja on 0.-2. luokilla enintään yksi (1) kilometri.</p>

b) tien vaarallisuutta arvioidaan talviajasta erikseen. Talviaika ajoittuu syyslomasta talvilomaan. Arvio tehdään asiantuntijoiden toimesta tapauskohtaisesti.

c) opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa pyytää asiantuntijalausunnon siitä, onko koulumatka oppilaalle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Lausunto ei sido opetuksen järjestäjää. Asiantuntijalausunto pyydetään aikaisemmin määriteltujen toimijoiden lisäksi moniammatilliselta oppilashuoltoryhmältä tai riistanhoitoyhdistyksen edustajalta tai poliisiviranomaiselta.

d) muutos toteutetaan talousarvioraamin sisällä. Arvio kustannuksista on 25 840 €.

Muutosesitys tulee voimaan kokonaisuudessaan lukuvuoden 2023-2024 alusta.

Päätös

Uusi ehdotus hyväksyttiin.